

Italialainen ompelijatar

Kirj. Arturo Giovannitti.

(Tämän kirjoittaja on huomattu italialainen ammattiliikkeen toimitsija New Yorkissa. — Toim.)

Italialainen ompelijatar! Sartin! Herttainen, julken, vallaton, oikullinen, rakas nuori olento! En voi koskaan kirjoittaa hänestä oikeudenmukaisesti. Hänestä ei pitäisi kirjoittaa — mieluummin hänestä tulisi laulaa visereiden kolmiäänisellä luutun säestyksellä, tai hänestä pitäisi veisata Arioston ja Bocardon soituvissa oktavissa niinkuin Armidausta ja Clorindausta, tai juhlallisesti, uskonnollisesti, kuten mieskuoro veisaa kalpelle ja hemmille madonnille.

Mutta minä valitettavasti en voi tehdä kumpaakaan. Sillä vaikka hän on huomattavasti kasvanut sen jälkeen kuin tapasin häntä piiskata polviliani kokouksissa, minulle hän on vieläkin sama kärsimätön, oikullinen pieni tyttö kuin viisitoista vuotta sitten. Luonnottomatta pienstä hiukkasta ihonaa, paria kultaanmassaa, ja kimaltelevaa timanttia tai sileää kultasormusta hänen nimettömässä sormessaan hän on vielä niiden vuosien herttainen, vallaton olento, jolloin tapasin tehdä joka viikko matkoja heidän lakkolaallissa esien lauluja ja puolisoa itselleni.

Mutta kaikki on parempaan päin. Vaikka en ole enään avioliittomarkkinoilla, en ole myöskään pakotettu tuntemaan itseäni isolaisiksi eikä käyttämään kuin koulunopettajaa, niinkuin minun täytyi silloin, surukseni, tehdä.

Nyt ei minun tarvitse enään pelätä heidän häiritsevää hilytystään sanoessani heille että heidän neuleensa ovat yhtä tärkeitä maailmalle kuin rata-pölkkyjen yhteen nautuminen ja maan vihreän puvun kiinnittäminen ja harsoinen silkkiennätin-paullilla ja puhelin langolla. Minun ei tarvitse enään pelätä heidän ikinäisiä jääväviä äänettömyyksiä sanoessani heille, että kirkossa kulkeminen ei ole varsin niin tärkeää kuin kokouksissa käyminen, ja että Jesus rakastaa halvan tupakan sänkkaa savua unon haalissa enemmän kuin pyhää savua kullatussa kirkossa.

Minun ei enään tarvitse kestää heidän rajun suosionotuksensa pinnavaa koetusta kutsuissamme heitä järjettömiksi hankiksi, jotka kelpaavat ainoastaan paistinrasvaksi, joka heistä tippuu hikipajan pöyrivässä paistinvartaassa. Ja, varmasti ei minun enään tarvitse uudistaa ikivanhaa laulua: "Läitkyä unloon". "Osottakan naisellisuuksenne."

Minun ei enään tarvitse pelätä näitä olentoja. He eivät enään ole hahla — herttainen Italian sartinat — he ovat lujia nuoria haukkoja, jolla on kiilloitetut petollun kynnet, vaikka he ovat koreat kuin varpuslinnut ja kulankeltäjät, he ovat metsästäjiä ja taistelijoita kaikkien ihmisten taivasten korkeuslentäjiä. Todellakin, he ovat huomattavasti kasvaneet. He eivät enään ole samoja kesytettyjä naisloilla kuin pnoi sukupolven sitten. He ovat leikkaneet tukkansa ja lyhentäneet hameensa ja paljastaneet korpansa ja jalkansa paremmin kuulakseen päivän uudet äänet ja nopeammin kävelläkseen nykymaailman teitä. He ovat kasvaneet älyssä, näköpiirissä, kokemuksessa, heidän elämäntehtävänsä ja ammattinsa puolesta ymmärtämisessä. Työnantajat, allupalkka, kappaletyö, työhön ottaminen ja työstä erottaminen, kaikki vanhat perhehäikäri pillerit ja patenttilläkkeet he tuntevat ulkoa nyt ja he tietävät ilman erikoista tutkintoa, koska ne parantavat tai koska ne epäonnistuvat. He eivät nyt enään tarvitse vanhaa lääkkäriä; he tarvitsevat leikkaajan, suuren spesialistin yhteiskuntakirurgian atalla.

He tahtovat tietää työttömyydestä ja sen pysyvyydestä parannuksesta.

He tahtovat tietää sodasta ja miten se on estettävä tai pysähdytettävä alkunsa. He tahtovat tietää synnytyssuorajotuksesta, tai oikeammin, kuten joku sanoo, kuolevaisuusrajotuksesta. He tahtovat tietää bolshevismista ja miksi se on niin hirvää asia kun työnantajat ovat sitä vastaan, ja miksi joku heidän johtajistaan ei ylistä tai puolusta sitä niinkuin ne ylistivät suljettua työmaata, 44-tunnin työviikkoa ja muita samanlaisia asioita, joita työnantajat vastustavat. Ja viimeksi, he tahtovat tietää minne heidän unioninsa lopullisesti pyrkii, ja koska ja miten ja mikä olosuhteiden vallitessa heidän ikunen taistelunsa heidän riistajiltaan vastaan tulee loppumaan.

Heritaiset, rakkaat italialaiset ompelijattaret, ketterijalkaiset ihanat sartinat! Kulkaka kauas te olette siirtyneet nolsta harmaista yksitokkoisista päivästä, jolloin kuhuneet miljooneviranhatpiilat tarjailivat teille hillovoileipää ja luhnea teitä ja raamatun lauseita kylmissä unionihaukeissa! Kunka pitkäksi olette kasvaneet, kuinka paljon järkevimmiksi, kunka paljon kauniimmiksi ja terveimmiksi, isomman maksukotelon ja pienemmän puuteritöyhtöne — koristatellen suurimman keksinnön — avulla.

Missä ovat nuo olennot surkastuneine kaivoineen, laihat, lauhastavat kalpeat, litteijalkaiset tyttövanhukset läheisestä menneisyydestä, joita kukaan ei nähnyt muulloin kun kaasuvalossa vuokrakasarmien käytävissä? Te raadotte yön lopusta aina uuden alkunon eikä kukaan muu nähkään nyt teitä auringonvalossa kuin läikkirinne ja työnjohtajanne ja suunnattaisiin pappi ja ympäristön kaupustelijat.

Se oli siihen aikaan, kun teitte noita kaunistuttavia vanhoja vaatteita — pitkiä hameita, pussihhoja ja muurahalsmalista vyötäisiä ja satulalauteita, tätä nykyä, jähmettyttäviä, aikaisemman vuosisadan muotien kauhujä ja painajaisia. Ei ollut kauneutta työssäne silloin, sillä elämässännekkään ei ollut kauneutta. Teidän työenne oli norsumaisen vartalon jumaloimista, sillä nälkäisen ja huonosti ravitun ihanne on olla lihava. Niin, vaikka he eivät itse sitä tiedä, tämänpäiväiset loistavasti puettut tytöt omaavat kauniit, solakat vartalonsa, vähemmän Parisin oikukujen ansiosta kuin heidän vaatteidensa tekijän terveemmän ja runsaamman elämän ansiosta.

Olette siirtyneet kauas ja nopeasti noiden päivien jälkeen. Teette työtä 44-tuntia; teillä on tilaisuus katsoa aurinkoa ja pilviä ja puuta kaduilta ja puistoista, sen jälkeen että uneksitte niistä hikipajan keltaisen kaasulampun alla. Olette voittaneet takaisin osan siitä nuoruudesta, joka ei ole ollut teidän sitten lapsuudenajan — aamunkoitot ja iltahämärät ovat teidän taas, ja samoin lintujen nauttiviserrykset ja iltajäähvyäiset ja ensi tähtien nousu, ihmisten silmien jaloille.

En tiedä teettekö kovemmin työtä, eikä viiltä, sillä en voi uskoa, että työ voisi loukata ikivalhtelevain kaunokien haltijattaria — mutta tiedän, että te ette enään pelkää nousesta tehtaan lississä. Tiedän että te ette enään pelkää tehtaitten lipkukevain isäntien askeleita eli työnjohtajan katsetta olkanne yll, sillä, vaikka ette vielä ole työenne omistajien, teitä turvaa unionikorttine, luotettava suojeleus läpi riiდანահանա alueen, missä vihollisemme ei enään ole yksinvalttias. Tiedän että tälle maksetaan joka lauaintaina puolen päivän aikaan, jos ei täyttää arvonne mittaa niin ei ainakaan alentavaa otietävät ilman erikoista tutkintoa, koska ne parantavat tai koska ne epäonnistuvat. He eivät nyt enään tarvitse vanhaa lääkkäriä; he tarvitsevat leikkaajan, suuren spesialistin yhteiskuntakirurgian atalla.

He tahtovat tietää työttömyydestä ja sen pysyvyydestä parannuksesta.

ne olivat, ja että asuntonne ovat parannat, ja että olette paremmin puettut ja ympäristö pitää teitä suuremmissa arvossa kuin heitä, ja sentähden, te olette kauniimpia ja mieltäkiinnittävimpiä puhuessanne ja vähemmän alakuloisia vaihtellessanne. Sillä te, jotka ennen suhsitte kuin rionot tuulet lehdeissä, olette oppineet rajatuullilla, säästämällä ja keräämällä voimia isoa myrskyä varten.

Miten tämä kaikki on tapahtunut? Te tiedätte sen. Se oli yhteenliittymisen ihmetyö — teidän unionne. Kaikki ylistys teidän unionienne! Pysykää yhdessä! Vaikka mitä tänään tapahtuisi, pysykää yhdessä! Vaikka kuinka täynnä yksityisiä lupauksia ja huomispuvvia olisi, pysykää yhdessä! Korkeuksissa äännetönä suuri myrsky valmistautuu. Pysykää yhdessä ja laulakaa ja teidän yhteinen henkäykseenne tulee särkemään ja hajotamaan pilvet ukkosen ja rakeitten jälkeksi. Pysykää yhdessä ja muistakaa, että ompellette viimeisiä ja ikuisia ihmissuvun lippuja, lippuja, jotka tulevat ikuisesti liehumaan maailman kaikista huipusta, oikeiden ikuisessa auringonvalossa. Pysykää yhdessä ja korkeampaa kunniaa kuin teidän sormienne kunnia on, ei tule olemaan, oi ihanat sisareni, sartinat, viimeisen taistelun toverit!

ÄITI
KIRJ. MAKSIM GORKIJ
Suom. Hanna Kunnas.

(Jatk.)

Raskas painava kelko putosi kuten kuorma äidin sydämele. Hän ei ymmärtänyt mitä he olivat puhuneet, mutta hän tunsi, että uusi onnettomuus oli lähtä vartomassa, suuri ja surullinen onnettomuus. Ja ajatuksensa pysähtyivät kysymykseen: "Mitä haluan hän tehdä?"

Ajatuksensa pysähtyivät ja ajautuivat päällekkänsä kuten naulat. Hän seisoi keittiössä uunin lähellä, ja katseli ikkunasta syvään tähtiiseen taivaaseen.

Pavel astui sisälle pihalta Andrein kanssa, ja vihävenäläinen virkkoi, päättänsä pudistaen: "Oh, Isai, Isai! Mitä pitää tehdä hänen kanssaan?"

Meidän tulee häntä kehoittaa luopumaan alkeestaan virkkoi Pavel synkästi.

"Silloin antaa hän ne oikeuden käsiin, jotka ovat puhuneet kanssansa", virkkoi vähävenäläinen, lennättäen leikkinsa nurkkaan.

"Pasha, mitä aiot tehdä?" äiti, painaen päänsä alas.

"Milloin? Nytkö?"

"Ensi — ensimmäisenä päivänä toukokuuta".

"Vai niin!" huudahti Pavel, alentaen ääntänsä. "Te kuulitte sen! Aion kantaa lippuunne. Haluan marssia sen kanssa kulkueen etunenässä. Otaksun että panevat minut taas siitä vankuteen".

Äidin silmät alkoivat palaa; suutansa kuivasi tukalasti; Pavel otti hänen käitensä ja siilitti sitä.

"Minun täytyy se tehdä! Ymmärtäkää minua oikein! Se on minun onneni!"

"Enhän virka mitään", vastasi äiti hitaasti kohottaen päätänsä. Ja kun silmänsä kohtasivat hänen varman, välähtävän katseensa, painoi hän ne taas alas.

Hän hellitti hänen käitensä, virkkoi huokauksella ja mollivasti: "Teidän ei pitäisi surra; teidän pitäisi iloita. Milloin on meillä oleva ättejä, jotka iloitsevat lähettäessään poikiansa kuolemaan?"

"Mitä, virkankos minä mitään sinulle?" sanoi äiti. "Minä en sekaan sinun toimiasi. Ja jos olen murheellinen tähtiesi — näetkös, se on äidin tmmetta".

Pavel vetäytyi äikisti hänestä pois

ja hän kuuli hänen terävät korvat suunansa: "On seitaista rakkautta, joka häiritsee miehen sisimpää elämää".

Äiti alkoi väistä, ja peliten että hän antaisi vielä toisen lakun hänen sydämeensä, sanomalla jotain tylyä, yhtyi hän nopeasti:

"Äli, Pasha! Miksi niin? Muihluun ymmärrän. Et voi toislu menetellä, sinun täytyy se tehdä toveriesi tähden".

"Enkä!" vastasi hän. "Minä teen sen oman itseni tähden. Heidän tähtensä saatan mennä ilman lippua, mutta minä teen sen kuitenkin".

Äiti ei halunnut poikansa näkevän kyynelilmiä ja sen vuoksi virkkoi hän äkkä: "Oi rakkaani! — minä unohdin — ja hän meni eteliseen. Siellä, pää nurkkaa vasten, itki hän hiljaa.

Oven välitse kuulut kilistäviä ääniä sisältä hänen korviansa.

"No, ihalltko nyt itseäsi kiusaattua si itäisi?"

"Sinä et ole oikeutettu puhumaan tällä tavoin", huusi Pavel.

"Jopa olisin kelpo toveri jos vaikenisin nähdessäni että teet naurin itsestäsi. Miksi puhuit tällä tavoin äidillesi?"

"Miehen täytyy aina puhua suoraan ja ilman epävarmuuksia. Hänen täytyy olla selvän ja varman; kun hän sanoo "niin", hänen pitää olla selvän varman kun hän sanoo "ei".

"Hänelle — hänelle pitääkö sinun puhua sillä tavoin?"

"Jokaiselle! En halua mitään rakkautta, en halua mitään ystävyyttä, joka tulee askeleeni tielle ja taannuttan minua".

"Bravoo! Sinä olet sankari! Mene ja sano tämä kaikki Sashenkalle. Sinun olisi pitänyt sanoa se hänelle".

"Minä sanoin".

"Sanoit? Sanoit kuin puhuit äidillesi? Et sanonut! Hänelle puhuit lempeästi; puhuit hehästi ja ystävällisesti hänelle. En kuullut sitä, mutta minä tiedän sen! Mutta äitisi edessä lasit kalkein sankaruntesa tyttäri laukkaa. Tietysti! Sinun sankaruntesa ei ole kepeän arvoinen!"

Hetken hiljaisuuden jälkeen tuli Pavel äitinsä luokse hitaasti, katsellen häntä silmänurkistaan ja syyllisen hymy värähdellen huulillaan.

"Anna anteeksi, äiti!" virkkoi hän suloisesti. "Olen vielä polka, hdu".

"Et saa loukata minua" huudahti äiti surun sekaisella äänellä, painaen päätänsä hänen rintansa. "Jätä sanomattasi! Jumala olkoon kanssasi! Elämäsi on omasi. Mutta äli haavoita sydäntäni! Kunka voisi äiti olla murehtimatta pojastaan? Ja kuka suree sinua, ellei oma äitiä?"

Istuen lattialle, levitti vähävenäläinen säärensä samovaarin ympärä ja katseli Pavelia. Äiti seisi ovelta ja kiinnitti surullisen, ystävällisen katseensa Andrein pitkäin, konkistettun niskaan ja pyöreihin takarivon.

"Näh se olla pitää", virkkoi vähävenäläinen. Sillä huomakaa, äiti rakas, uusi sydän on ilmeystymässä ja kasvamaan elämään. Kaikki sydämet ovat yhtyneet taistelemaan eduistansa, kaikki ovat täynnä sokeaa ahneutta, katuden näkertiäminä, lyötyinä, haavotettuna, lästia tippuvina, itensä pettämisessä ja pelkurimaisuudessa. Kaikki ihmiset ovat kipeitä; he pelkäävät elää; he vaeltavat sumussa. Kukin tuntee vain oman hammassärkynsä. Mutta, katso! Ihminen on tulossa valaisemaan elämää järjen valossa; ja hän lauttaa: "Oh ho! te pakenevat ruskakat! Aika on, korkein aika on tullut teille ymmärtää, että kaikki etunne ovat yhteiset, että jokainen tarvitsee elää, jokaisella on halu kasvaa! Ihminen, joka tätä kuuluttaa, on yksin, ja sentähden huutaa hän korkealla äänellä: hän tarvitsee tovereita, hänestä tuntuu yksinäisyytensä ikävältä ja kylmältä.

Ja hänen kutsuustaan yhtyvät kaikki voimakkaat sydämet yhteen, suureksi, lujaksi sydämeksi, joka on syvä ja tunteellinen kuten hopeakello. Ja

(Jatkoo yhdeksänlukuista sivusta)